STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

503 WET *van 28 October 1954, houdende aanvaarding van een statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.*

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de aanvaarding door Nederland van de resultaten van het op de voet van artikel 215 van de Grondwet gepleegde overleg, een wet vordert als bedoeld in artikel 218 der Grondwet;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Enig artikel. Het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, zoals het bij deze wet is gevoegd, wordt aanvaard.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 28 October 1954.

JULIANA.

De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
W. DREES.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. W. BEYEN.

De Minister zonder Portefeuille,
J. LUNS.

De Minister van Justitie,
L. A. DONKER.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
BEEL.

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen a.i.,
BEEL.

De Minister van Financiën,
VAN DE KIEFT.

De Minister van Oorlog,
C. STAF.

De Minister van Marine,
C. STAF.

De Minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting,
H. WITTE.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
J. ALGERA.

De Minister van Economische Zaken,
J. ZIJLSTRA.

De Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie,
A. C. DE BRUIJN.

De Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening,
MANSHOLT.

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,
J. G. SUURHOFF.

De Minister van Maatschappelijk Werk,
F. J. VAN THIEL.

De Minister van Overzeese Rijksdelen,
W. J. A. KERNKAMP.

Uitgegeven de *drie en twintigste* November 1954.

De Minister van Justitie,
L. A. DONKER.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Bijl. Hand. II 53/54, 3517; Hand. II 53/54, bladz. 1388—1424, 1426—1449;
Bijl. Hand. I 54/55, 3517; Hand. I 54/55, bladz. 22—42, 51—60.

 www.grondwet.sr

STATUUT VOOR HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

Preambule

Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen, overwegende dat zij uit vrije wil verklaard hebben in het Koninkrijk der Nederlanden een nieuwe rechtsorde te aanvaarden, waarin zij de eigen belangen zelfstandig behartigen en op voet van gelijkwaardigheid de gemeenschappelijke belangen verzorgen en wederkerig bijstand verlenen, hebben besloten in gemeen overleg het Statuut voor het Koninkrijk als volgt vast te stellen.

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

De Kroon van het Koninkrijk wordt erfelijk gedragen door Hare Majesteit Juliana, Prinses van Oranje-Nassau en bij opvolging door Hare wettige opvolgers.

Artikel 2

1. De Koning voert de Regering van het Koninkrijk en van elk der landen. Hij is onschendbaar, de Ministers zijn verantwoordelijk.

2. De Koning wordt in Suriname en de Nederlandse Antillen vertegenwoordigd door de Gouverneur. De bevoegdheden, verplichtingen en verantwoordelijkheid van de Gouverneur als vertegenwoordiger van de Regering van het Koninkrijk worden geregeld bij Rijkswet of in de daarvoor in aanmerking komende gevallen bij algemene maatregel van Rijksbestuur.

3. De Rijkswet regelt hetgeen verband houdt met de benoeming en het ontslag van de Gouverneur. De benoeming en het ontslag geschieden door de Koning als hoofd van het Koninkrijk.

Artikel 3

1. Onverminderd hetgeen elders in het Statuut is bepaald, zijn aangelegenheden van het Koninkrijk:

a. de handhaving van de onafhankelijkheid en de verdediging van het Koninkrijk;

b. de buitenlandse betrekkingen;

c. het Nederlanderschap;

d. de regeling van de ridderorden, alsmede van de vlag en het wapen van het Koninkrijk;

e. de regeling van de nationaliteit van schepen en het stellen van eisen met betrekking tot de veiligheid en de navigatie van zeeschepen, die de vlag van het Koninkrijk voeren, met uitzondering van zeilschepen;

f. het toezicht op de algemene regelen betreffende de toelating en uitzetting van Nederlanders;

g. het stellen van algemene voorwaarden voor toelating en uitzetting van vreemdelingen;

h. de uitlevering.

2. Andere onderwerpen kunnen in gemeen overleg tot aangelegenheden van het Koninkrijk worden verklaard.

Artikel 55 is daarbij van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4

1. De Koninklijke macht wordt in aangelegenheden van het Koninkrijk uitgeoefend door de Koning als hoofd van het Koninkrijk.

2. De wetgevende macht wordt in aangelegenheden van het Koninkrijk uitgeoefend door de wetgever van het Koninkrijk. Bij voorstellen van Rijkswet vindt de behandeling plaats met inachtneming van de artikelen 15 t/m 21.

Artikel 5

1. Het Koningschap met de troonopvolging, de in het Statuut genoemde organen van het Koninkrijk, de uitoefening van de Koninklijke en de wetgevende macht in aangelegenheden van het Koninkrijk worden voor zover het Statuut hierin niet voorziet geregeld in de Grondwet voor het Koninkrijk.

2. De Grondwet neemt de bepalingen van het Statuut in acht.

3. Op een voorstel tot verandering in de Grondwet, houdende bepalingen betreffende aangelegenheden van het Koninkrijk, alsmede op het ontwerp van wet, dat er grond bestaat een zodanig voorstel in overweging te nemen, zijn de artikelen 15 t/m 20 van toepassing.

§ 2. De behartiging van de aangelegenheden van het Koninkrijk

Artikel 6

1. De aangelegenheden van het Koninkrijk worden in samenwerking van Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen behartigd overeenkomstig de navolgende bepalingen.

2. Bij de behartiging van deze aangelegenheden worden waar mogelijk de landsorganen ingeschakeld.

Artikel 7

De Raad van Ministers van het Koninkrijk is samengesteld uit de door de Koning benoemde Ministers en de door de Regering van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen benoemde Gevolmachtigde Minister.

Artikel 8

1. De Gevolmachtigde Ministers handelen namens de Regeringen van hun land, die hen benoemen en ontslaan.
Zij moeten de staat van Nederlander bezitten.

2. De Regering van het betrokken land bepaalt wie de Gevolmachtigde Minister bij belet of ontstentenis vervangt.
Hetgeen in dit Statuut is bepaald voor de Gevolmachtigde Minister, is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot zijn plaatsvervanger.

Artikel 9

1. De Gevolmachtigde Minister legt, alvorens zijn betrekking te aanvaarden, in handen van de Gouverneur een eed van trouw aan de Koning en het Statuut af. Het eedformulier wordt vastgesteld bij algemene maatregel van Rijksbestuur.

2. In Nederland vertoevende, legt de Gevolmachtigde Minister de eed af in handen van de Koning.

Artikel 10

1. De Gevolmachtigde Minister neemt deel aan het overleg in de vergaderingen van de Raad van Ministers en van de vaste colleges en bijzondere commissies uit de Raad over aangelegenheden van het Koninkrijk, welke het betrokken land raken.

2. De Regeringen van Suriname en de Nederlandse Antillen zijn ieder gerechtigd — indien een bepaald onderwerp haar daartoe aanleiding geeft — naast de Gevolmachtigde Minister tevens een Minister met raadgevende stem te doen deelnemen aan het in het vorig lid bedoelde overleg.

Artikel 11

1. Voorstellen tot verandering in de Grondwet, houdende bepalingen betreffende aangelegenheden van het Koninkrijk, raken Suriname en de Nederlandse Antillen.

2. Ten aanzien van de defensie wordt aangenomen, dat de defensie van het grondgebied van Suriname, onderscheidenlijk dat van de Nederlandse Antillen, zomede overeenkomsten of afspraken betreffende een gebied, dat tot hun belangensfeer behoort, Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen raken.

3. Ten aanzien van de buitenlandse betrekkingen wordt aangenomen, dat buitenlandse betrekkingen, wanneer belangen van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen in het bijzonder daarbij betrokken zijn, dan wel wanneer de voorziening daarin gewichtige gevolgen voor deze belangen kan hebben, Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen raken.

4. De vaststelling van de bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 35, raakt Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen.

5. Voorstellen tot naturalisatie worden geacht Suriname en de Nederlandse Antillen slechts te raken, indien het personen betreft, die woonachtig zijn in het betrokken land.

6. De Regering van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, kan aangeven, welke aangelegenheden van het Koninkrijk, behalve die, in het eerste tot en met het vierde lid genoemd, haar land raken.

Artikel 12

1. Indien de Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, onder aanwijzing van de gronden, waarop hij ernstige benadeling van zijn land verwacht, heeft verklaard, dat zijn land niet ware te binden aan een voorgenomen voorziening, houdende algemeen bindende regelen, kan de voorziening niet in dier voege, dat zij in het betrokken land geldt, worden vastgesteld, tenzij de verbondenheid van het land in het Koninkrijk zich daartegen verzet.

2. Indien de Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, ernstig bezwaar heeft tegen het aanvankelijk oordeel van de Raad van Ministers over de eis van gebondenheid, bedoeld in het eerste lid, dan wel over enige andere aangelegenheid, aan de behandeling waarvan hij heeft deelgenomen, wordt op zijn verzoek het overleg, zo nodig met inachtneming van een daartoe door de Raad van Ministers te bepalen termijn, voortgezet.

3. Het hiervoren bedoeld overleg geschiedt tussen de Minister-President, twee Ministers, de Gevolmachtigde Minister en een door de betrokken Regering aan te wijzen Minister of bijzonder gemachtigde.

4. Wensen beide Gevolmachtigde Ministers aan het voortgezette overleg deel te nemen, dan geschiedt dit overleg tussen de Minister-President, twee Ministers en de beide Gevolmachtigde Ministers. Het tweede lid van artikel 10 is van overeenkomstige toepassing.

5. De Raad van Ministers oordeelt overeenkomstig de uitkomst van het voortgezette overleg. Wordt van de gelegenheid tot het plegen van voortgezet overleg niet binnen de bepaalde termijn gebruik gemaakt, dan bepaalt de Raad van Ministers zijn oordeel.

Artikel 13

1. Er is een Raad van State van het Koninkrijk.

2. Indien de Regering van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, de wens daartoe te kennen geeft, benoemt de Koning voor Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, in de Raad van State een lid, wiens benoeming geschiedt in overeenstemming met de Regering van het betrokken land.

Zijn ontslag geschiedt na overleg met deze Regering.

3. De Staatsraad voor Suriname, onderscheidenlijk voor de Nederlandse Antillen, neemt deel aan de werkzaamheden van de Raad van State ingeval de Raad of een afdeling van de Raad wordt gehoord over ontwerpen van Rijkswetten en algemene maatregelen van Rijksbestuur, die in Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, zullen gelden, of over andere aangelegenheden, die overeenkomstig artikel 11 Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen raken.

4. Bij algemene maatregel van Rijksbestuur kunnen ten opzichte van genoemde Staatsraden voorschriften worden vastgesteld, welke afwijken van de bepalingen van de wet van 21 December 1861 (*Stb.* 129).

Artikel 14

1. Regelen omtrent aangelegenheden van het Koninkrijk worden — voor zover de betrokken materie geen regeling in de Grondwet vindt en behoudens de internationale regelingen en het bepaalde in het derde lid — bij Rijkswet of in de daarvoor in aanmerking komende gevallen bij algemene maatregel van Rijksbestuur vastgesteld.

De Rijkswet of de algemene maatregel van Rijksbestuur kan het stellen van nadere regelen opdragen of overlaten aan andere organen. Het opdragen of het overlaten aan de landen geschiedt aan de wetgever of de Regering der landen.

2. Indien de regeling niet aan de Rijkswet is voorbehouden, kan zij geschieden bij algemene maatregel van Rijksbestuur.

3. Regelen omtrent aangelegenheden van het Koninkrijk, welke noch in Suriname, noch in de Nederlandse Antillen gelden, worden bij wet of algemene maatregel van bestuur vastgesteld.

4. Naturalisatie van personen, die woonachtig zijn in Suriname of de Nederlandse Antilen, geschiedt bij of krachtens de Rijkswet.

Artikel 15

1. De Koning zendt een ontwerp van Rijkswet gelijktijdig met de indiening bij de Staten-Generaal aan de vertegenwoordigende lichamen van Suriname en de Nederlandse Antillen.

2. Bij een voordracht tot een voorstel van Rijkswet, uitgaande van de Staten-Generaal, geschiedt de toezending van het voorstel door de Kamer voordat de behandeling in de afdelingen plaats vindt.

3. De Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, is bevoegd aan de Tweede Kamer voor te stellen een voordracht tot een voorstel van Rijkswet te doen.

Artikel 16

Het vertegenwoordigende lichaam van het land, waarin de regeling zal gelden, is bevoegd vóór de openbare behandeling van het ontwerp in de Tweede Kamer dit te onderzoeken en zo nodig binnen een daarvoor te bepalen termijn daaromtrent schriftelijk verslag uit te brengen.

Artikel 17

1. De Gevolmachtigde Minister van het land, waarin de regeling zal gelden, wordt in de gelegenheid gesteld in de Kamers der Staten-Generaal de mondelinge behandeling van het ontwerp van Rijkswet bij te wonen en daarbij zodanige voorlichting aan de Kamers te verstrekken als hij gewenst oordeelt.

2. Het vertegenwoordigende lichaam van het land, waarin de regeling zal gelden, kan besluiten voor de behandeling van een bepaald ontwerp in de Staten-Generaal één of meer bijzondere gedelegeerden af te vaardigen, die eveneens gerechtigd zijn de mondelinge behandeling bij te wonen en daarbij voorlichting te geven.

3. De Gevolmachtigde Ministers en de bijzondere gedelegeerden zijn niet gerechtelijk vervolgbaar voor hetgeen zij in de vergadering van de Kamers der Staten-Generaal hebben gezegd of aan haar schriftelijk hebben overgelegd.

4. De Gevolmachtigde Ministers en de bijzondere gedelegeerden zijn bevoegd bij de behandeling in de Tweede Kamer wijzigingen in het ontwerp voor te stellen.

Artikel 18

1. De Gevolmachtigde Minister van het land, waarin de regeling zal gelden, wordt vóór de eindstemming over een voorstel van Rijkswet in de Kamers der Staten-Generaal in de gelegenheid gesteld zich omtrent dit voorstel uit te spreken. Indien de Gevolmachtigde Minister zich tegen het voorstel verklaart, kan hij tevens de Kamer verzoeken de stemming tot de volgende vergadering aan te houden. Indien de Tweede Kamer nadat de Gevolmachtigde Minister zich tegen het voorstel heeft verklaard dit aanneemt met een geringere meerderheid dan drie vijfden van het aantal der uitgebrachte stemmen, wordt de behandeling geschorst en vindt nader overleg omtrent het voorstel plaats in de Raad van Ministers.

2. Wanneer in de vergadering van de Kamers bijzondere gedelegeerden aanwezig zijn, komt de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid aan de door het vertegenwoordigende lichaam daartoe aangewezen gedelegeerde.

Artikel 19

De artikelen 17 en 18 zijn voor de behandeling in de verenigde vergadering van de Staten-Generaal van overeenkomstige toepassing.

Artikel 20

Bij Rijkswet kunnen nadere regels worden gesteld ten aanzien van het bepaalde in de artikelen 15 t/m 19.

Artikel 21

Indien, na gepleegd overleg met de Gevolmachtigde Ministers van Suriname en de Nederlandse Antillen, in geval van oorlog of in andere bijzondere gevallen, waarin onverwijld moet worden gehandeld, het naar het oordeel van de Koning onmogelijk is het resultaat van het in artikel 16 bedoelde onderzoek af te wachten, kan van de bepaling van dat artikel worden afgeweken.

Artikel 22

1. De Regering van het Koninkrijk draagt zorg voor de afkondiging van Rijkswetten en algemene maatregelen van Rijksbestuur. Zij geschiedt in het land, waar de regeling zal gelden in het officiële publicatieblad. De Landsregeringen verlenen daartoe de nodige medewerking.

2. Zij treden in werking op het in of krachtens die regelingen te bepalen tijdstip.

3. Het formulier van afkondiging der Rijkswetten en der algemene maatregelen van Rijksbestuur vermeldt, dat de bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk zijn in acht genomen.

Artikel 23

1. De rechtsmacht van de Hoge Raad der Nederlanden ten aanzien van rechtszaken in Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, wordt geregeld bij Rijkswet.

2. Indien de Regering van het betrokken land dit verzoekt, wordt bij deze Rijkswet de mogelijkheid geopend, dat aan de Raad een lid, een buitengewoon of een adviserend lid wordt toegevoegd.

Artikel 24

1. Overeenkomsten met andere Mogendheden en met volkenrechtelijke organisaties, welke Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen raken, worden gelijktijdig met de overlegging aan de Staten-Generaal aan het vertegenwoordigende lichaam van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen overgelegd.

2. Ingeval de overeenkomst de goedkeuring van de Staten-Generaal behoeft, kan de Gevolmachtigde Minister binnen de door de Grondwet voor de Kamers der Staten-Generaal gestelde termijn de wens te kennen geven, dat de overeenkomst aan de uitspraak van de Staten-Generaal zal worden onderworpen.

3. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van opzegging van internationale overeenkomsten, het eerste lid met dien verstande, dat van het voornemen tot opzegging mededeling aan het vertegenwoordigende lichaam van Suriname onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen wordt gedaan.

Artikel 25

1. Aan internationale economische en financiële overeenkomsten bindt de Koning Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antilen, niet, indien de Regering van het land, onder aanwijzing van de gronden, waarop zij van de binding benadeling van het land verwacht, heeft verklaard, dat het land niet dient te worden verbonden.

2. Internationale economische en financiële overeenkomsten zegt de Koning voor wat Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen betreft, niet op, indien de Regering van het land, onder aanwijzing van de gronden, waarop zij van de opzegging benadeling van het land verwacht, heeft verklaard, dat voor het land geen opzegging dient plaats te vinden. Opzegging kan niettemin geschieden, indien het met de bepalingen der overeenkomst niet verenigbaar is, dat het land van de opzegging wordt uitgesloten.

Artikel 26

Indien de Regering van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, de wens te kennen geeft, dat een internationale economische of financiële overeenkomst wordt aangegaan, welke uitsluitend voor het betrokken land geldt, zal de Regering van het Koninkrijk medewerken tot een zodanige overeenkomst, tenzij de verbondenheid van het land in het Koninkrijk zich daartegen verzet.

Artikel 27

Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen worden betrokken in de voorbereiding van overeenkomsten met andere Mogendheden, welke hen overeenkomstig artikel 11 raken. Zij worden tevens betrokken in de uitvoering van overeenkomsten, die hen aldus raken en voor hen verbindend zijn.

Artikel 28

Op de voet van door het Koninkrijk aangegane internationale overeenkomsten kunnen Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen desgewenst als lid tot volkenrechtelijke organisaties toetreden.

Artikel 29

1. Het aangaan of garanderen van een geldlening buiten het Koninkrijk ten name of ten laste van een der landen geschiedt in overeenstemming met de Regering van het Koninkrijk.

2. De Raad van Ministers verenigt zich met het aangaan of garanderen van zodanige geldlening, tenzij de belangen van het Koninkrijk zich daartegen verzetten.

Artikel 30

1. Suriname en de Nederlandse Antillen verlenen aan de strijdkrachten, welke zich op hun gebied bevinden, de hulp en bijstand, welke deze in de uitoefening van hun taak behoeven.

2. Bij landsverordening worden regelen gesteld om te waarborgen, dat de krijgsmacht van het Koninkrijk in Suriname onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen haar taak kan vervullen.

Artikel 31

1. Personen, die woonachtig zijn in Suriname en de Nederlandse Antillen, kunnen niet dan bij landsverordening tot dienst in de krijgsmacht dan wel tot burgerdienstplicht worden verplicht.

2. Aan de Landsregeling is voorbehouden te bepalen, dat de dienstplichtigen, dienende bij de landmacht, zonder hun

toestemming niet dan krachtens een landsverordening naar elders kunnen worden gezonden.

Artikel 32

In de strijdkrachten voor de verdediging van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, zullen zoveel mogelijk personen, die in deze landen woonachtig zijn, worden opgenomen.

Artikel 33

1. Ten behoeve van de verdediging geschiedt de vordering in eigendom en in gebruik van goederen, de beperking van het eigendom- en gebruiksrecht, de vordering van diensten en de inkwartieringen niet dan met inachtneming van bij Rijkswet te stellen algemene regelen, welke tevens voorzieningen inhouden omtrent de schadeloosstelling.

2. Bij deze Rijkswet worden nadere regelingen waar mogelijk aan landsorganen opgedragen.

Artikel 34

1. De Koning kan ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid, in geval van oorlog of oorlogsgevaar of ingeval bedreiging of verstoring van de inwendige orde en rust kan leiden tot wezenlijke aantasting van belangen van het Koninkrijk, elk gedeelte van het grondgebied in staat van oorlog of in staat van beleg verklaren.

2. Bij of krachtens Rijkswet wordt de wijze bepaald, waarop zodanige verklaring geschiedt, en worden de gevolgen geregeld.

3. Bij die regeling kan worden bepaald, dat en op welke wijze bevoegdheden van organen van het burgerlijk gezag ten opzichte van de openbare orde en de politie geheel of ten dele op andere organen van het burgerlijk gezag of op het militaire gezag overgaan en dat de burgerlijke overheden in het laatste geval te dezen aanzien aan de militaire ondergeschikt worden. Omtrent het overgaan van bevoegdheden vindt waar mogelijk overleg met de Regering van het betrokken land plaats. Bij die regeling kan worden afgeweken van de bepalingen betreffende de vrijheid van drukpers, het recht van vereniging en vergadering, zomede betreffende de onschendbaarheid van woning en het postgeheim.

4. Voor het in staat van beleg verklaarde gebied kunnen in geval van oorlog op de wijze, bij Rijkswet bepaald, het militaire strafrecht en de militaire strafrechtspleging geheel of ten dele op een ieder van toepassing worden verklaard.

Artikel 35

1. Suriname en de Nederlandse Antillen dragen in overeenstemming met hun draagkracht bij in de kosten, verbonden aan de handhaving van de onafhankelijkheid en de verdediging van het Koninkrijk, zomede in de kosten, verbonden aan de verzorging van andere aangelegenheden van het Koninkrijk, voor zover deze strekt ten gunste van Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen.

2. De in het eerste lid bedoelde bijdrage van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, wordt door de Raad van Ministers voor een begrotingsjaar of enige achtereenvolgende begrotingsjaren vastgesteld.

Artikel 12 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat beslissingen worden genomen met eenparigheid van stemmen.

3. Indien de in het tweede lid bedoelde vaststelling niet tijdig plaats heeft, geldt in afwachting daarvan voor de duur van ten hoogste een begrotingsjaar de overeenkomstig dat lid voor het laatste begrotingsjaar vastgestelde bijdrage.

4. De voorgaande leden zijn niet van toepassing ten aanzien van de kosten van voorzieningen, waarvoor bijzondere regelingen zijn getroffen.

§ 3. Onderlinge bijstand, overleg en samenwerking

Artikel 36

Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen verlenen elkander hulp en bijstand.

Artikel 37

1. Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen zullen zoveel mogelijk overleg plegen omtrent alle aangelegenheden, waarbij belangen der landen of van twee hunner zijn betrokken. Daartoe kunnen bijzondere vertegenwoordigers worden aangewezen en gemeenschappelijke organen worden ingesteld.

2. Als aangelegenheden, bedoeld in dit artikel, worden onder meer beschouwd:

a. de bevordering van de culturele en sociale betrekkingen tussen de landen;

b. de bevordering van doelmatige economische, financiële en monetaire betrekkingen tussen de landen;

c. vraagstukken in zake munt- en geldwezen, bank- en deviezenpolitiek;

d. de bevordering van de economische weerbaarheid door onderlinge hulp en bijstand van de landen;

e. de beroeps- en bedrijfsuitoefening van Nederlanders in de landen;

f. aangelegenheden, de luchtvaart betreffende, waaronder begrepen het beleid in zake het ongeregelde luchtvervoer;

g. aangelegenheden, de scheepvaart betreffende;

h. de samenwerking op het gebied van telegrafie, telefonie en radioverkeer.

Artikel 38

1. Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen kunnen onderling regelingen treffen.

2. In onderling overleg kan worden bepaald, dat zodanige regeling en de wijziging daarvan bij Rijkswet of algemene maatregel van Rijksbestuur wordt vastgesteld.

3. Omtrent privaatrechtelijke en strafrechtelijke onderwerpen van interregionale of internationale aard kunnen bij Rijkswet regelen worden gesteld, indien omtrent deze regelen overeenstemming tussen de Regeringen der betrokken landen bestaat.

4. In het onderwerp van de zetelverplaatsing van rechtspersonen wordt bij Rijkswet voorzien. Omtrent deze voorziening is overeenstemming tussen de Regeringen der landen vereist.

Artikel 39

1. Het burgerlijk en handelsrecht, de burgerlijke rechtsvordering, het strafrecht, de strafvordering, het auteursrecht, de industriële eigendom, het notarisambt, zomede bepalingen omtrent maten en gewichten worden in Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen zoveel mogelijk op overeenkomstige wijze geregeld.

2. Een voorstel tot ingrijpende wijziging van de bestaande wetgeving op dit stuk wordt niet bij het vertegenwoordigende lichaam ingediend — dan wel door het vertegenwoordigende lichaam in behandeling genomen — alvorens de Regeringen in de andere landen in de gelegenheid zijn gesteld van haar zienswijze hieromtrent te doen blijken.

Artikel 40

Vonnissen, door de rechter in Nederland, Suriname, de Nederlandse Antillen of Nederlands Nieuw-Guinea gewezen, en bevelen, door hem uitgevaardigd, mitsgaders grossen van authentieke akten, aldaar verleden, kunnen in het gehele Koninkrijk ten uitvoer worden gelegd, met inachtneming van de wettelijke bepalingen van het land, waar de tenuitvoerlegging plaats vindt.

§ 4. De Staatsinrichting van de landen

Artikel 41

1. Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen behartigen zelfstandig hun eigen aangelegenheden.

2. De belangen van het Koninkrijk zijn mede een voorwerp van zorg voor de landen.

Artikel 42

1. In het Koninkrijk vindt de Staatsinrichting van Nederland regeling in de Grondwet, die van Suriname en die van de Nederlandse Antillen in de Landsregelingen van Suriname en van de Nederlandse Antillen, welke als Staatsregeling kunnen worden aangeduid.

2. De Landsregelingen van Suriname en van de Nederlandse Antillen worden vastgesteld bij landsverordening. Elk voorstel tot verandering van de Landsregeling wijst de voorgestelde verandering uitdrukkelijk aan. Het vertegenwoordigende lichaam kan het ontwerp van een zodanige landsverordening niet aannemen dan met twee derden der uitgebrachte stemmen.

Artikel 43

1. Elk der landen draagt zorg voor de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden, de rechtszekerheid en de deugdelijkheid van het bestuur.

2. Het waarborgen van deze rechten, vrijheden, rechtszekerheid en deugdelijkheid van bestuur is aangelegenheid van het Koninkrijk.

Artikel 44

1. Een landsverordening tot wijziging van de Landsregeling voor wat betreft:

a. de artikelen, betrekking hebbende op de fundamentele menselijke rechten en vrijheden;

b. de bepalingen, betrekking hebbende op de bevoegdheden van de Gouverneur;

c. de artikelen, betrekking hebbende op de bevoegdheden van de vertegenwoordigende lichamen van de landen;

d. de artikelen, betrekking hebbende op het rechtswezen in de zin, waarin dit thans door de Landsregelingen wordt verstaan,

wordt overgelegd aan de Regering van het Koninkrijk. Zij treedt niet in werking dan nadat de Regering van het Koninkrijk haar instemming hiermede heeft betuigd.

2. De bepaling van het eerste lid is mede van toepassing op een landsverordening tot wijziging van de Landsregeling van de Nederlandse Antillen voor wat betreft de verdeling van de zetels van het vertegenwoordigende lichaam van de Nederlandse Antillen over de verschillende eilandgebieden, alsmede de regeling van de eilandgebieden.

3. Een ontwerp-landsverordening betreffende de voorgaande bepalingen wordt niet aan het vertegenwoordigende lichaam aangeboden, noch bij een initiatief-ontwerp door dit lichaam in onderzoek genomen dan nadat het gevoelen der Regering van het Koninkrijk is ingewonnen.

Artikel 45

Wijzigingen in de Grondwet betreffende:

a. de artikelen, betrekking hebbende op de fundamentele menselijke rechten en vrijheden;

b. de bepalingen, betrekking hebbende op de macht en de bevoegdheden des Konings;

c. de artikelen, betrekking hebbende op bevoegdheden van het vertegenwoordigende lichaam;

d. de artikelen, betrekking hebbende op de justitie in de zin, waarin dit thans in de Grondwet wordt verstaan,

worden — onverminderd het bepaalde in artikel 5 — geacht in de zin van artikel 10 Suriname en de Nederlandse Antillen te raken.

Artikel 46

De vertegenwoordigende lichamen worden gekozen door de ingezetenen van het betrokken land, tevens Nederlanders, die de door de landen te bepalen leeftijd, welke niet hoger mag zijn dan 25 jaren, hebben bereikt. Iedere kiezer brengt slechts één stem uit. De verkiezingen zijn vrij en geheim. Indien de noodzaak daartoe blijkt, kunnen de landen beperkingen stellen. Iedere Nederlander is verkiesbaar, met dien verstande, dat de landen de eis van ingezetenschap en een leeftijdsgrens kunnen stellen.

Artikel 47

1. De Ministers en de leden van het vertegenwoordigende lichaam in de landen leggen, alvorens hun betrekking te aanvaarden, een eed van trouw aan de Koning en het Statuut af.

2. De Ministers en de leden van het vertegenwoordigende lichaam in Suriname en in de Nederlandse Antillen leggen de eed af in handen van de vertegenwoordiger des Konings.

Artikel 48

De landen nemen bij hun wetgeving en bestuur de bepalingen van het Statuut in acht.

Artikel 49

Bij Rijkswet kunnen regels worden gesteld omtrent de verbindendheid van wetgevende maatregelen, die in strijd zijn met het Statuut, een internationale regeling, een Rijkswet of een algemene maatregel van Rijksbestuur.

Artikel 50

1. Wetgevende en bestuurlijke maatregelen in Suriname en de Nederlandse Antilen, die in strijd zijn met het Statuut, een internationale regeling, een Rijkswet of een algemene maatregel van Rijksbestuur, dan wel met belangen, welker verzorging of waarborging aangelegenheid van het Koninkrijk is, kunnen door de Koning als hoofd van het Koninkrijk bij gemotiveerd besluit worden geschorst en vernietigd. De voordracht tot vernietiging geschiedt door de Raad van Ministers.

2. Voor Nederland wordt in dit onderwerp voor zover nodig in de Grondwet voorzien.

Artikel 51

1. Wanneer een orgaan in Suriname of de Nederlandse Antillen niet of niet voldoende voorziet in hetgeen het ingevolge het Statuut, een internationale regeling, een Rijkswet of een algemene maatregel van Rijksbestuur moet verrichten, kan, onder aanwijzing van de rechtsgronden en de beweegredenen, waarop hij berust, een algemene maatregel van Rijksbestuur bepalen op welke wijze hierin wordt voorzien.

2. Voor Nederland wordt in dit onderwerp voor zover nodig in de Grondwet voorzien.

Artikel 52

De landsverordening kan aan de Koning als hoofd van het Koninkrijk en aan de Gouverneur als orgaan van het Koninkrijk met goedkeuring des Konings bevoegdheden met betrekking tot landsaangelegenheden toekennen.

Artikel 53

Indien Suriname of de Nederlandse Antillen de wens daartoe te kennen geven, wordt het onafhankelijke toezicht op de besteding der geldmiddelen overeenkomstig de begroting van Suriname, dan wel van de Nederlandse Antillen en de eilandgebieden, door de Algemene Rekenkamer uitgeoefend. In dat geval worden na overleg met de Rekenkamer bij Rijkswet regelen gesteld omtrent de samenwerking tussen de Rekenkamer en het betrokken gebied. Alsdan zal de Regering van het land op voordracht van het vertegenwoordigende lichaam iemand kunnen aanwijzen, die in de gelegenheid wordt gesteld deel te nemen aan de beraadslagingen over alle aangelegenheden van het betrokken gebied.

§ 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 54

1. Als aangelegenheid van het Koninkrijk wordt mede beschouwd: het stellen van voorwaarden voor deelneming aan, alsmede het verlenen en aanvragen van rechten voor geregeld luchtvervoer, voor zover dat niet is binnenlands luchtvervoer door binnen het Koninkrijk gevestigde ondernemingen.

2. Na afloop van een termijn van tien jaren kan, behoudens in geval van verlenging in onderling overleg, de Regering van Suriname, onderscheidenlijk die van de Nederlandse Antillen, onder aanwijzing van de gronden, waarop zij van bestendiging dezer bepaling benadeling van haar land verwacht, verklaren, dat zij deze bepaling wil doen vervallen. In dat geval treedt dit artikel buiten werking 2 jaren na aflegging van de verklaring.

Artikel 55

1. Wijziging van dit Statuut geschiedt bij Rijkswet.

2. Een voorstel tot wijziging, door de Staten-Generaal aangenomen, wordt door de Koning niet goedgekeurd alvorens het door Suriname en de Nederlandse Antillen is aanvaard. Deze aanvaarding geschiedt bij landsverordening.

Deze landsverordening wordt niet vastgesteld alvorens het ontwerp door de Staten in twee lezingen is goedgekeurd. Indien het ontwerp in eerste lezing is goedgekeurd met twee derden der uitgebrachte stemmen, geschiedt de vaststelling terstond. De tweede lezing vindt plaats binnen een maand nadat het ontwerp in eerste lezing is goedgekeurd.

3. Indien en voor zover een voorstel tot wijziging van het Statuut afwijkt van de Grondwet, wordt het voorstel behandeld op de wijze, als de Grondwet voor voorstellen tot verandering in de Grondwet bepaalt, met dien verstande, dat de nieuwe Kamers de voorgestelde verandering bij volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen kunnen aannemen.

Artikel 56

1. Op het tijdstip van inwerkingtreding van het Statuut bestaande autoriteiten, verbindende wetten, verordeningen en besluiten blijven gehandhaafd totdat zij door andere, met inachtneming van dit Statuut, zijn vervangen. Voor zover het Statuut zelf in enig onderwerp anders voorziet, geldt de regeling van het Statuut.

2. De algemene vertegenwoordigers van Suriname en de Nederlandse Antillen in Nederland zijn vanaf de inwerkingtreding van het Statuut de Gevolmachtigde Ministers.

Artikel 57

Wetten en algemene maatregelen van bestuur, die in Suriname of de Nederlandse Antillen gelden, verkrijgen de staat van Rijkswet, onderscheidenlijk van algemene maatregel van Rijksbestuur, met dien verstande, dat zij, voor zover zij ingevolge het Statuut bij landsverordening kunnen worden gewijzigd, de staat verkrijgen van landsverordening.

Artikel 58

Bij de inwerkingtreding van dit Statuut vervallen de eerste en derde titel van de Interimregelingen voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

Artikel 59

1. De artikelen 155 (2), 156 t/m 160 worden uit de Landsregeling van Suriname gelicht en verkrijgen de staat van Rijkswet. Zij kunnen worden aangehaald als „Defensiewet voor Suriname".

2. De artikelen 164 (2), 165 t/m 169 worden uit de Landsregeling van de Nederlandse Antillen gelicht en verkrijgen de staat van Rijkswet. Zij kunnen worden aangehaald als „Defensiewet voor de Nederlandse Antillen".

3. De artikelen der eerste en derde afdeling van het tweede hoofdstuk van de Landsregelingen van Suriname en de Nederlandse Antillen, alsmede de artikelen 38 en 45, worden uit de Landsregelingen gelicht en verkrijgen de staat van Rijkswet. Zij kunnen worden aangehaald als „Reglement voor de Gouverneur van Suriname", onderscheidenlijk als „Reglement voor de Gouverneur van de Nederlandse Antillen".

4. De Landsregelingen, de defensiewetten en de reglementen voor de Gouverneur van Suriname en van de Nederlandse Antillen worden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van het Statuut bij algemene maatregel van Rijksbestuur in overeenstemming gebracht met de nieuwe rechtsorde. De Landsregelingen krijgen alsdan de staat van landsverordening.

Hierbij wordt de tekst van de artikelen 141 en 142 van de Landsregeling van de Nederlandse Antillen in overeenstemming gebracht met die van de artikelen 132 en 133 van de Landsregeling van Suriname, terwijl tussen het eerste en tweede lid van artikel 133 van de Landsregeling van Suriname en artikel 142 van de Landsregeling van de Nederlandse Antillen wordt ingevoegd een nieuw lid, luidende: „De procureur-generaal waakt voor de richtige uitoefening van de taak der politie. Hij is bevoegd te dien aanzien de voorstellen te doen, die hem dienstig voorkomen.".

Artikel 60

Waar in dit Statuut gesproken wordt van Nederlanderschap, is daaronder begrepen Nederlands onderdaanschap.

Artikel 61

Het Statuut treedt in werking op het tijdstip van de plechtige afkondiging, nadat het bevestigd is door de Koning.

Alvorens de bevestiging geschiedt, behoeft het Statuut aanvaarding voor Nederland op de wijze, in de Grondwet voorzien; voor Suriname en voor de Nederlandse Antillen door een besluit van het vertegenwoordigende lichaam.

Dit besluit wordt genomen met twee derden der uitgebrachte stemmen. Wordt deze meerderheid niet verkregen, dan worden de Staten ontbonden en wordt door de nieuwe Staten bij volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen beslist.